

(pod ktem menda razumeva slovenskega) ni obligaten, ampak le prostovoljen nauk, francoski jezik pa je obligaten! Ali ni to narobe svet? ali se narodne pravice morejo še bolj s postami teptati? Tù se še le vidi, čemu je zvijačni §. 19! In kako da narodni štajarski in koroški časniki molčijo o tem? — „Slovenski Nar.“ popisuje „prav zanimivo“ storijo, kako je Dežman skušal svojega ljubljenca, zavoljo pretegov glasovitega Schreya v službi vodstva ljubljanske realke držati s tem, da je denunciral druge učitelje realkine pri ministru; al umazano perilo je prišlo na dan, — Schrey je moral čez Ljubelj, Dežmana pa poznajo zdaj tudi njegovi prejšnji prijatelji. Ker „Tagblatt“ ne črhne besede o tej storiji, je misliti, da je resnična. — Mnogi časniki donašajo novico, da ob novem letu v Ljubljani namerava vlada izdajati slovenski in nemški časnik. Čemu bi jej bil še en nemšk list, ker ima že zdaj dva na postrežbo, če hoče, ne vemo; o slovenskem časniku pa ima že tudi z dvema bridke skušnje: s „Pravim Slovencem“ in „Ljubljanskim časnikom“. Ker pregovor pravi, da „na tri rado hodi“, bode jej ista skušnja s tretjim. „Nun ja! Geld ist ja genug vorhanden!“ — dostavlja „Zukunft“.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Prečudne dogodbe imamo poročati danes iz državnega zbora. Poglejmo najpred v zbornico gospôsko, ktera zdaj korači pred zbornico poslancev. V zbornici gospôski so snovali uni teden adreso kot odgovor na prestolni govor, s katerim je cesar meseca oktobra odprl državni zbor. Snovalci adrese so poklicali pred-se ministre, jih izpraševali in rekli jim v obraz, da oni so krivi „anarhije“, ki vlada zdaj v Avstriji; očitali jim, da niso razpustili deželnega zборa pemskega ob enem, ko so razpisali neposredne volitve, — grajali jih, da so v Dalmaciji pustili Slovanom na vrhunec priti itd. Najhuje so besedovali Lichtenfels, bivši služnik vseh sistem avstrijskih, Schmerling, najhuji preganjalec Magjarov, a zdaj zagovornik dvalizma, in pa kočevski vojvoda knez Karlos Auersperg, ki je kar naravnost rekel, da vse premalo je še šiba pela upornim Čehom! Ako bi misli teh mož obveljale, morala bi naša Avstrija postati velika jetnišnica, v ktero naj bi se zaprli vsi neubogljivi narodi, dokler ne padajo na kolena in ne molijo decemberske ustave, ki je po njihovih mislih stvar „nezmotljive“ politike. In gorjé! tak načela imela bi zdaj izvršiti tako silno potrebno spravo med narodi!! Grof Anton Auersperg pa je v tem duhu načrtal adreso, ktera menda danes pride v obravnavo zbornici gospôski. — Kaj pa v zbornici poslancev? Ondi so tudi volili odbor za adreso s 15 poslanci. Tudi tù se je pokazalo isto sovraštvo, ki noče nobenega porazumljenja. Namesti da bi vsaka dežela imela svojega zastopnika v takem važnem odboru, ali vsaj vsaka stranka, niso nemški liberalci, ki imajo zdaj po pristopu nemških Pemcev malo večino v zboru, volili nikogar iz drugih dežel ali iz desnega središča; volili so 12 najbolj zagrizenih Nemcev, le Poljakom so skazali milost, da so privzeli 3. Osem dežel tedaj ni zastopanih v tem odboru! Ti dvanajsterci bodo zdaj snovali adreso, — kakošna bode? lahko ugane vsak. Ministerstvu Potockovemu, ki je le prevzelo nesrečni testament prejšnjih ministerstev, ni drugega krivo kot tega, da je zopet greben izrastel centralistični koteriji, ker ob pravem času ni razpustilo vseh deželnih zborov ob enem, da bi nove volitve se bile vršile svobodno brez pri-

tiska birokracije. V petek ali saboto bo volitev v delegacije.

Iz francosko-pruskega bojišča. Zdaj je vendar enkrat sreča mila bila Francozom; 9. in 10. t. m. so po gnali nemško armado (Parce) iz Orleans-a, ki je zgubila 3 velike in 57 nižih oficirjev in pa nad 2700 vojakov. — Pariza še niso začeli bombardirati. V Versailles pa bode shod nemških vladarjev (samo parski kralj se še kuja) v ta namen, da pruskega kralja kronajo za nemškega cesarja, in da potem, ko bode Pariz premagan, nemški cesar slovesen vhod obhaja v glavno francosko mesto. Kaj, ko bi pa nemška ošabnost vendar-le „brez birta rajtengo“ delala? — Kteria armada pa zdaj bolj strada in več lakote trpi, težko je razsoditi po tem, kar se bere. Prusi trdijo, da so Francozi v Parizu kmalu pri kraji s živežem, v „Bresl. Ztg.“ pa nekdo iz nemške armade, ki oblega Pariz, toži tako-le: „Tako malo imamo živeža, da nam je lakote konec vzeti. Kupovati moramo, kar jemo, pa smo še veseli, da kaj na prodaj dobimo. Al strašno drago je vse; veseli smo, da si le kruha in surovega masla (putra) dobimo. Vina ni zdaj kapljice več. Klobase so slabe, menda jih delajo iz žarkove slanine. Nasledek taki hrani in grdemu vremenu je driska, ki nam je zeló nevarna. Dežuje pa zdaj tudi po cele dni. Predstraže naše silno trpijo; na nevarnih krajih morajo skozi 24 ur na straži biti, zadovoljni le s kosom kruha, in da jih sovražnikova kugla ne zadene, na tleh v mlaki na trebuhu po več ur ležati“.

Iz Ruskega. — Nov strah je te dni planil po svetu in osupnil vlade kakor strela z jasnega neba. Ruska vlada namreč je vsem 5 vladam, ki so ŷ njo vred podpisale leta 1856. pogodbo v Parizu, v kteri so se zavezale v to, da varujejo Turčijo, da ne zgubi nič svoje zemlje in da samostojna ostane, dala zdaj hipoma na znanje, da se noče več držati tistega 2. dodatka parižke pogodbe, kteri ruski vladi brani imeti svobodno število ladij na črnem morji. Ta dodatek se glasi tako-le: „Rusija in Turčija smete vsaka le po 6 večih in po 4 manjših ladij imeti na črnem morji. Ruska vlada sicer zagotovlja, da noče rušiti parižke pogodbe, a samo te sužnosti ne more dalje trpeti, da bi jej kdo predpisoval, koliko ladij sme imeti na morji. Vendar se druge vlade, in posebno turška in angleška bojé, da ne bi ta odpoved bila začetek pokopa Turčije; vlasti angleška vlada se zeló buduje, da ruska vlada tebi nič meni nič zametuje pogodbe. Ažijo srebra je na to novico od 18 že poskočil na 24.“

Milodari.

Od N. N. iz Ljubljane: 10 gold. za vdovo v Klečah, kteri je, kakor „Novice“ v 45. listu naznajajo, edina kravica zgorela.

Listnica vredništva. Gosp. Jank. L. v G: Potrpite, da se presodijo.

Žitna cena

v Ljubljani 12. novembra 1870.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 20 — banaške 5 fl. 94. — turšice 3 fl. 88. — soršice 4 fl. 20. — rži 5 fl. 30. — ječmena 2 fl. —. — prosa 2 fl. 90. — ajde 2 fl. 80. — ovsa 2 fl. —. — Krompir 1 fl. 60.

Kursi na Dunaji 15. novembra.

5% metaliki 55 fl. 20 kr.	Ažijo srebra 122 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 67 fl. 65 kr.	Napoleondori 10 fl. 1 kr.